

БЪЛГАРО МАКЕДОНСКА ТЪРГОВСКО ПРОМИШЛЕНА ПАЛАТА

БЯЛА КНИГА

ПЪТНА КАРТА ЗА РАЗБИРАТЕЛСТВО И СЪТРУДНИЧЕСТВО ПРИ ФОРМИРАНЕ НА БЛАГОПРИЯТЕН БИЗНЕС КЛИМАТ ЗА ИКОНОМИЧЕСКО, ТЕХНОЛОГИЧНО И ТЕХНИЧЕСКО СЪТРУДНИЧЕСТВО.

I. ПРЕАМБЮЛ

Предизвикателство и отговорност на бизнеса, след подписване на Договор за приятелство, добросъседство и сътрудничество между Република България и Република Македония „ чл. 5 ...създаване на правни, икономически, финансови и търговски отношения за осигуряване на най-широко движение на стоки, услуги и капитали.“

II.МЕЖДУДЪРЖАВНИ ОТНОШЕНИЯ

- Спогодба за търговско сътрудничество 22.02.1999 г.;
- Договор между правителството на Република България и правителството на Република Македония за взаимна защита и насърчаване на инвестициите 22.02.1999 г.;
- Спогодба между Република България и Република Македония за избягване на двойното данъчно облагане на доходите и имуществото 22.02.1999 г.;
- Спогодба за международни автомобилни превози на пътници и товари 22.02.1999 г.;
- Спогодба за въздушни съобщения 22.02.1999 г.;
- Спогодба между правителствата на Република България и Република Македония за свързване на железопътните мрежи на двете страни 12.03.1999 г.;
- Договор за обмен на ел. енергия 14.12.1996 г.;
- Спогодба между правителствата на Република България и Република Македония за сътрудничество и взаимопомощ в митническата област 15.07.2000 г.;
- Спогодба между правителствата на Република България и Република Македония за откриване на два нови гранични контролно-пропускателни пункта и пътни връзки между двете страни 14.06.1999 г.;
- Споразумение за свободна търговия 13.10.1999 г. в София, в сила от 01.01.2000 г., прекратено, съгласно Договора за присъединяването на Република България към ЕС).
- Споразумение за сътрудничество в областта на енергетиката 25.03.2000 г. в Охрид;
- Спогодба за сътрудничество между България и Македония в областта на стандартизацията, метрологията, акредитацията и оценка на съответствието Скопие, 15.05.2000 г.;
- Договор за сътрудничество в областта на туризма, Скопие, 15.05.2000 г.;
- Оперативна програма за сътрудничество между статистическите институти на България и Македония, 26.05.2000 г.;
- Споразумение за икономическо сътрудничество между правителствата на България и Македония, във връзка с присъединяването на България към ЕС и новите ангажименти на България като страна-членка, 15.12.2008 г. Скопие;
- Договор за приятелство, добросъседство и сътрудничество между Република България и Република Македония, заседание на двустранната комисия за трансгранично сътрудничество, Ноември 2013 г.;
- Договор за приятелство между България и Република Македония, 01.08. 2017 г. Скопие;
- Заседание на Правителствата на Република България и Република Македония, 22.11.2017 г. Струмица,

III. ОЦЕНКА НА БИЗНЕС СРЕДАТА

- 2011 г учредена Македонско Българска Стопанска Камара.
- Декември 2017 г. в Скопие учреден Българо-македонски бизнес клуб (БМБК)
- Февруари 2018 г учредена Българо-Македонска Търговско Промислена Палата.
- Икономически форум България в гр. Скопие.

В областта на двустранните инвестиции прави впечатление по-голямата активност на българските инвеститори в Македония, в сравнение с тази на македонските инвеститори в България. Сравнително добра активност на македонските инвеститори се отчита в секторите селско, ловно и горско стопанство.

Стокообмен (млн. евро)

Година	Стокообмен	Ръст,%	Салдо
2006	403.1		124.7
2007	559	38.68	9.0
2008	626.8	12.13	58.4
2009	416	-33.63	62.4
2010	589	41.59	75.8
2011	711.9	20.87	210.7
2012	645	-9.4	140.4
2013	627.4	-2.73	75.4
2014	631.3	0.62	86.3
2015	649.1	2.82	126.2
2016	651.6	0.4	134.9
2017	723.8	10.8	92.9
1-3 2017	171.7		29.3
1-3 2018	185.4	8	28.4

БЪЛГАРСКИ ИНВЕСТИЦИИ В МАКЕДОНИЯ:

Инвестициите на българските фирми в Македония са съсредоточени в следните сектори: банкова и застрахователна дейност, металургия, хранително-вкусова промишленост, геоложки проучвания, информационни технологии и телекомуникации, както и в хотелиерството.

- Придобиване на "Статер Банк" от "Централна Кооперативна Банка" АД и сливането ѝ с "ЦКБ" АД – Скопие.
- Придобиване на най-голямата агенция за охрана от "СОТ 161" – Агенция за охрана НИКОБ.
- Навлизане на македонския пазар на "Софика Груп" в сферата на услугите.
- 2011 г. "Свепол" АД, учреди смесено предприятие с преобладаващо българско участие – 53% дяла в македонската фабрика за производство на прежди "Тетекс ярн" ООД – Тетово;
- Покупка на мажоритарен дял от акциите на фабриката за производство на захар в Битоля от "Литекс" България;
- Изкупуването дела на "МГ Корпорация" в "Балканска банка" от "Първа инвестиционна банка" (ПИБ) – София и УниБанка (Универсална Инвестиционна Банка), функционираща от 2003 г., с 86 % български капитал. Банката има 40 клона в цяла Македония. За първи път въвежда в Македония картовата система за разплащане (мажоритарен собственик на системата "CaSys" в Македония);
- "Идеал Шипка" (45% - български капитал, 55 % - местен капитал) – производство на висококачествени млечни продукти (кисело мляко, сирене, кашкавал и др.) по българска технология, дял в Млекопреработвателен завод "Идеал Шипка" – Битоля, беше продаден на хърватския холдинг „Дукат“;
- "Велдер Груп" с инвестиции в черната металургия в Македония;
- „Приста Ойл“ търговия и дистрибуция на моторни масла;
- "Мега Ел" ЕООД – София - 69 % от акциите на Фабриката за кабели – Неготино.
- „Алфа Финанс Холдинг“ контролен пакет акции на македонската "Първа приватна банка";
- "Евроинс" придоби 82% от македонската застрахователна компания "Макошпед".
- „Минстрой БулМак - 2016“ АД инвестира над 20 млн евро в оловно-цинкови рудниците - "Злетово" край Пробищип и "Тораница" край Крива паланка

МАКЕДОНСКИ ИНВЕСТИЦИИ В БЪЛГАРИЯ

- 2010 г. придобиването на 96% в рафинерията за олио "Звезда", гр. Долна Митрополия от фирма "Брилянт Олио";
- 2017 г. „КАМ маркет“ открива 10 супер маркети в София и страната

IV. ПЪТНА КАРТА – I ЧАСТ

Основа за развитие на двустранните икономически отношения и формиране на благоприятна бизнес среда е Договора за приятелство, добросъседство и сътрудничество между Република България и Република Македония, от 01.08.2017 год.

Българо - Македонска Търговско Промислена Палата и Македонско Българска Стопанска Камара, в съответствие с подписаният Меморандум за разбирателство от 17.02.2018 г. изработват Пътна карта за икономическо, технологично и техническо сътрудничество.

1. ЦЕЛ: Сближаване на нормативната уредба на страните, чрез интегриране на Република Македония в Балканския регион и Европейския съюз.

1.1. МЯРКА: Експертна и консултантска помощ за транспониране на европейските норми в законодателството на Република Македония.

1.2. ДЕЙНОСТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ: Участие на експерти по браншови отрасли в работни групи, експертизи, проекто документи.

1.3. ПЕРИОД: 2019 – 2020 г.

1.4. ИНДИКАТОР: Приети документи за интегриране и транспониране.

1.5. ВОДЕЩ: Администрация.

1.6. ПАРТНЬОР: МБСК, БМТПП.

2. ЦЕЛ: Формиране на регионален енергиен пазар чрез подобряване на енергийната свързаност на Република Македония в Балканския регион и Европейския съюз и транспониране на европейски нормативни правила.

2.1. МЯРКА: Транспониране на нормативна уредба.

2.2. ДЕЙНОСТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ: Прилагане на Третия енергиен пакет. Директива 2009/73/ЕО, относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ, Директива 2009/72/ЕО относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия, Регламент (ЕО) № 715/2009 за условията на достъп до газопреносни мрежи, Регламент (ЕО) № 714/2009 за условията на достъп до мрежата за трансграничен обмен на електроенергия и Регламент (ЕО) № 713/2009 за създаване на агенция за сътрудничество между енергийните регулатори (*Agency for the Cooperation of Energy Regulators ACER*)

Подготовка за Четвърти Енергиен пакет.

2.3. ПЕРИОД: 2019 – 2019 год.

2.4. ИНДИКАТОР: Нормативна регулация на отрасъл енергетика.

2.5. ВОДЕЩ: Регулаторен орган, МИ.

2.6. ПАРТНЬОР: МБСК, БМТПП, БГА.

3. ЦЕЛ: Формиране на регионален енергиен пазар чрез подобряване на енергийната свързаност на Република Македония в Балканския регион и Европейския съюз и транспониране на европейски нормативни правила.

3.1. МЯРКА: Изпълнение на свързваща и потребителска инфраструктура за ускорено развитието на регионален енергиен пазар.

3.2. ДЕЙНОСТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ: Трансграничен проект за газификация на общини в Югозападна България и Източна Македония, чрез приложение на иновативна технология, приложена за газификацията на община Карлово в Р. България и община Струмица в Р. Македония.

3.3. ПЕРИОД: 2019 – 2020 год.

3.4. ИНДИКАТОР: Газоснабдяване на общините в Югозападна България и Източна Македония

3.5. ВОДЕЩ: Общински администрации.

3.6. ПАРТНЬОР: МБСК, БМТПП, БГА.

4. ЦЕЛ: Формиране на регионален енергиен пазар чрез подобряване на енергийната свързаност на Република Македония в Балканския регион и Европейския съюз.

4.1. МЯРКА: Изпълнение на свързваща и потребителска инфраструктура за ускорено развитие на регионален енергиен пазар.

4.2. ДЕЙНОСТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ: Споразумение за междусистемна свързаност между операторите на газопреносните мрежи на Р България и Р Македония, за обмен на природен газ от ползвателите на мрежите, при регламентирани публични условия, осигуряващи равнопоставеност.

4.3. ПЕРИОД: 2019 – 2019 год.

4.4. ИНДИКАТОР: Споразумение за междусистемна свързаност между операторите на газопреносните мрежи

4.5. ВОДЕЩ: Булгартрансгаз ЕАД, България и ГА-МА АД Македония.

4.6. ПАРТНЬОР: БГА.

5. ЦЕЛ: Формиране на регионален пазар на стоки и услуги между България и Македония.

5.1. МЯРКА: Приемане на мерки за облекчаване на пазарната свързаност между двете страни.

5.2. ДЕЙНОСТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ:

5.2.1. Координация между Агенция Митници на Р България и Царинска управа на Р Македония за преодоляване ограниченията при митническа обработка на стоки по време на различия в национални и църковни празници.

5.2.2. Повишаване на лимита за безмитен обмен на стоки при преминаване през ГКПП на граждани от България и Македония.

5.2.3. Подобряване организацията за възстановяване на ДДС при преминаване през ГКПП на граждани от България и Македония.

5.3. ПЕРИОД: 2019 – 2019 г.

5.4. ИНДИКАТОР: Приети документи за координация и регулиране на митническия режим.

5.5. ВОДЕЩ: Министерства на финансите, Агенция Митници на България и Царинска управа на Македония

5.6. ПАРТНЬОР: МБСК, БМТПП.

6. ЦЕЛ: Развитие на трудовата заетост и обмен на работна ръка.

6.1. МЯРКА: Формиране на общ трудов пазар в приграничните райони и при изпълнение на трансгранични проекти между България и Македония

6.2. ДЕЙНОСТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ: Сключване на споразумение за обмен на работна сила.

6.3. ПЕРИОД: 2019 – 2019 г.

6.4. ИНДИКАТОР: Прието Споразумение между Министерствата на труда и социалната политика на България и Македония

6.5. ВОДЕЩ: МТСП на България и МТСП на Р Македония

6.6. ПАРТНЬОР: Кметове на пригранични общини в България и Македония

7. ЦЕЛ: Разширяване пазара на туристическите услуги.

7.1. МЯРКА: Развитие на туристически и културен обмен между Р България и Р Македония

7.2. ДЕЙНОСТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ:

7.2.1. Организиране на летни школи в България - за представители на македонския туристически бизнес, студенти и преподаватели, с цел обучение и опознаване на туристически забележителности и техния мениджмънт.

7.2.2. Реализиране на стажантски програми в планинските, морските и СПА курорти в България;

7.2.3. Учредяване на Българо Македонски център за иновации и обучение в туризма - в Охрид или Скопие, за подготовка на кадри в туризма:

7.2.4. Установяване на тесни контакти между академичните институции в двете страни подготвящи кадри по туризъм, с цел активизиране на мобилността – преподавателска и студентска, и програма ЕРАЗЪМ+;

7.2.5. Разработване на съвместни Учебни планове по туризъм с цел придобиване на двойни дипломи, признавани както в двете страни, така и в ЕС и извън него;

8. ЦЕЛ: Технологичен, технически и научно, образователен обмен между България и Македония.

8.1. МЯРКА: Формиране на благоприятни условия за обмен и внедряване на технологии, изобретения и научен потенциал.

8.2. ДЕЙНОСТИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ:

8.2.1. Формиране на Съвместна информационна банка за приложни технологични, технически и научни постижения в икономиката, науката и образованието.

8.2.2. Стимулиране на квалификационни степени, чрез стипендии и награди на млади хора от България и Македония.

8.3. ПЕРИОД: 2019 – 2020 г.

8.4. ИНДИКАТОР: Информационна технологична банка. Брой стипендианти, брой носители на награди от конкурси.

8.5. ВОДЕЩ: МБСК, БМТПП,

8.6. ПАРТНЬОР: Фирми и научни звена от Р България и Р Македония.

9. ЦЕЛ: Сътрудничеството в земеделския сектор между Република България и Република Македония.

9.1. МЯРКА: Развитието на земеделския сектор между България и Македония за подобряване на конкурентноспособността при консолидирано предлагане в трети страни.

9.2. ДЕЙНОСТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ: Формиране на регионална борса за земеделска продукция от България и Македония,

9.3. ПЕРИОД: 2019 – 2019 г.

9.4. ИНДИКАТОР: Учредяване на Регионална борса за земеделска продукция.

9.5. ВОДЕЩ: МЗХГ на Р България и МЗГВС на Република Македония

9.6. ПАРТНЬОР: Администрациите на община Петрич, Република България и община Струмица, Република Македония .

10. ЦЕЛ: Сътрудничеството в лека промишленост на Р България и Р Македония.

10.1. МЯРКА: Интеграция между производителите на млечни и месни суровини от Р Македония и преработвателните предприятия в Р България.

10.2. ДЕЙНОСТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ: Деругация на ограничението за внос на млечни, месни и земеделски суровини от Република Македония за Република България.

10.3. ПЕРИОД: 2019 – 2019 г.

10.4. ИНДИКАТОР: Разрешение за изкупуване на млечни и месни суровини.

10.5. ВОДЕЩ: МЗХГ на България и ЕК.

10.6. ПАРТНЬОР: МЗГВС на Македония.

11. ЦЕЛ: Сътрудничеството в лека промишленост на Република България и Република Македония.

11.1. МЯРКА: Ограничаване на административните препятствия за търговски обмен на земеделска продукция.

11.2. ДЕЙНОСТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ: Отпадане режима за внос на амбалаж на земеделска продукция за целите на стоковия обмен.

11.3. ПЕРИОД: 2019 – 2020 г.

11.4. ИНДИКАТОР: Промяна на митническа тарифа.

11.5. ВОДЕЩ: Министерство на Финанси и Агенция Митници на Република България.

11.6. ПАРТНЬОР: Царинска управа на Република Македония

12. ЦЕЛ: Подобряване на свързаността в телекомуникациите между Република България и Република Македония

12.1. МЯРКА: Хармонизиране на условия и тарифи за телекомуникационна свързаност.

12.2. ДЕЙНОСТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ: Прилагане на условия и цени за Роуминг в Зона Европейски съюз при комуникация между абонатите в Република България и Република Македония.

12.3. ПЕРИОД: 2019 год.

12.4. ИНДИКАТОР: Приемане на условия и цени за телекомуникационна свързаност за Роуминг в Зона Европа.

12.6. ПАРТНЬОР: Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията на Република България и Министерството на информационното общество и администрацията на Република Македония

Настоящата Пътна карта – част I е изработена по предложения от членове на Българо Македонска Търговско Промислена Палата и Македонско Българска Стопанска Камара и е отворен документ за подобряване на бизнес средата между двете балкански страни и е предоставена на правителствените делегации на Република България и Република Македония на Икономически форум.

БЪЛГАРО МАКЕДОНСКА ТЪРГОВСКО ПРОМИШЛЕНА ПАЛАТА